


Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων



Θεματική	Φροντίζω το περιβάλλον	Υποθεματική	Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά
Σχολική χρονιά	2021 - 2022		
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Γ΄ τάξη 6/θ Δημοτικού Σχολείου Εξαπλάτανου Εκπαιδευτικός: Χάφαλης Αθανάσιος		
Τίτλος	Μεσόγειος, η θάλασσα που ενώνει πολιτισμούς		


Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	<p>Δεξιότητες 21ου αιώνα (4cs) Δεξιότητες μάθησης του 21ου αιώνα (4cs): Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα Ψηφιακή μάθηση 21ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον): Συνδυαστικές δεξιότητες ψηφιακής τεχνολογίας, επικοινωνίας και συνεργασίας Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας Δεξιότητες Ζωής Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής Κοινωνικές δεξιότητες, Υπευθυνότητα Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης Πολιτειότητα Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης Δεξιότητες της τεχνολογίας Δεξιότητες δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακών δημιουργημάτων Δεξιότητες του Νου Ρουτίνες σκέψης & αναστοχασμός Κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές</p>
---	--

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
Οι μαθητές/-τριες: Σε επίπεδο γνώσεων: Να εκφράσουν τις προϋπάρχουσες γνώσεις σχετικά με τη Μεσόγειο θάλασσα, τις χώρες γύρω από αυτές και τα μνημεία τους. Σε επίπεδο ικανοτήτων/ δεξιοτήτων: ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ Επικοινωνία Να ακούν προσεκτικά τους άλλους. Να διευρύνουν τους επικοινωνιακούς τους κώδικες μέσα από τη σωματική	Ετοιμάζοντας το ταξίδι μας στις χώρες της Μεσογείου 	Δραστηριότητα 1 Τα παιδιά, προετοιμάζονται γνωστικά και ψυχολογικά για το θέμα. Σε ομάδες, επιλέγουν έναν ήχο που έχει σχέση με τη θάλασσα και δημιουργούν ένα ηχητικό θαλάσσιο περιβάλλον, το οποίο παρουσιάζουν στην ολομέλεια αναπαριστώντάς το και με την ανάλογη κίνηση. Στη συνέχεια, αναπτύσσεται συζήτηση αναφορικά με τα ονόματα θαλασσών ή ωκεανών που γνωρίζουν. Δραστηριότητα 2 Τα παιδιά σε ομάδες ως





<p>έκφραση. Συνεργασία Να συμβάλλουν ως μέλη μιας ομάδας στην ολοκλήρωση ενός κοινού έργου. Δημιουργικότητα Να αναπτύσσουν τις ιδέες τους και να τις εφαρμόζουν, χωρίς άμεση εποπτεία. Ψηφιακές δεξιότητες: Να αναζητούν και να εντοπίζουν δεδομένα σε έναν ψηφιακό διαδραστικό χάρτη. Σε επίπεδο στάσεων: ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ Συνεργασία Να σέβονται τις διαφορετικές απόψεις και να συνεργάζονται καλά με άλλους.</p>		<p>θαλασσοπόροι της Μεσογείου, αρχικά, δημιουργούν με απλά υλικά στον χώρο το καράβι τους. Στη συνέχεια κάθε μία ομάδα παίζει ένα μικρό δράμα, στο οποίο δείχνουν πού έφτασαν με το καράβι τους και τι σπουδαίο συνάντησαν εκεί που θα ήθελαν να το γνωρίσουν από κοντά. Δραστηριότητα 3 Με την αξιοποίηση ενός χάρτη ψηφιακού ή έντυπου τα παιδιά εντοπίζουν τη Μεσόγειο θάλασσα. Εκφράζουν τις προϋπάρχουσες γνώσεις τους σχετικά με τις χώρες της Μεσογείου και για μνημεία που ενδεχομένως γνωρίζουν, αρχικά στον τόπο τους και στη συνέχεια σε άλλες χώρες. Οι απαντήσεις τους καταγράφονται σε ένα νοητικό χάρτη.</p>
<p>Οι μαθητές/-τριες: Σε επίπεδο γνώσεων: Να εκφράσουν προϋπάρχουσες γνώσεις σχετικά με τα συγκεκριμένα μνημεία, που πρόκειται να επεξεργαστούν. Να περιγράψουν βασικά στοιχεία των μνημείων. Σε επίπεδο ικανοτήτων/ δεξιοτήτων: ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ Επικοινωνία Να εκφράζουν τις σκέψεις τους για ένα θέμα. Συνεργασία Να δίνουν χώρο στους άλλους να εκφράζουν τις γνώσεις και τις σκέψεις τους. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΥ Να εντοπίζουν αυτά που γνωρίζουν και όσα δεν γνωρίζουν. Σε επίπεδο στάσεων: ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ Να αναπτύξουν ενδιαφέρον για τα μνημεία και τις διαφορετικές χώρες και πολιτισμούς όπου βρίσκονται.</p>	<p style="text-align: center;">Πολιτισμοί στη βαλίτσα</p> <div style="text-align: center;">  </div>	<p>Δραστηριότητα 1 Σε ένα φανταστικό ταξίδι θαλάσσιας εξερεύνησης, τα παιδιά ανακαλύπτουν μία βαλίτσα, η οποία εμπεριέχει φωτογραφίες από διαφορετικά μνημεία χωρών της Μεσογείου. Τα παιδιά εκφράζουν τις προϋπάρχουσες γνώσεις τους, οι οποίες καταγράφονται σε πίνακα που έχει τόσες στήλες όσες και τα μνημεία. Δραστηριότητα 2 Τα παιδιά, σε ομάδες, έχοντας επιλέξει ένα μνημείο, με την αξιοποίηση της ρουτίνας σκέψης «Παρατηρώ, σκέφτομαι, αναρωτιέμαι», παρατηρούν και περιγράφουν τα μνημεία και ζωγραφίζουν ή καταγράφουν τις σκέψεις τους. Κάθε ομάδα παρουσιάζει αυτά που συζήτησε και κατέγραψε στην ολομέλεια και συμπληρώνεται ο πίνακας που δημιουργήθηκε στη δραστηριότητα 1. Δραστηριότητα 3 Επαναφέρουμε τον πίνακα, και αξιοποιούμε το τρίτο μέρος της</p>




<p>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ Συνεργασία Να σέβονται τους άλλους όταν εκφράζουν τη γνώμη τους.</p>		<p>ρουτίνας σκέψης. Έτσι, τα παιδιά, σε ομάδες, καταγράφουν ερωτήματα σχετικά με το μνημείο που έχουν επιλέξει και τα παρουσιάζουν στην ολομέλεια συμπληρώνοντας τον πίνακα της δραστηριότητας 1 στην αντίστοιχη στήλη των μνημείων.</p>
<p>Οι μαθητές/-τριες: Σε επίπεδο γνώσεων: Να αναφέρουν βασικές πληροφορίες για την ιστορία των μνημείων που επεξεργάζονται. Σε επίπεδο ικανοτήτων/ δεξιοτήτων: ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ Να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία ως μέσα διερεύνησης και καταγραφής της νέας γνώσης. Να αναζητούν δεδομένα δρώντας διαδραστικά στα ψηφιακά μέσα που χρησιμοποιούν. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ Συνεργασία Να εργάζονται ως μέλη μιας ομάδας, συμβάλλοντας αποτελεσματικά στην ομαδική εργασία. Κριτική σκέψη Να αναστοχάζονται κριτικά αναφορικά με τα δεδομένα της εργασίας τους και τις πληροφορίες που λαμβάνουν από αυτά. Σε επίπεδο στάσεων: ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ Δημιουργικότητα Να αναπτύξουν θετική στάση για τη διερεύνηση δεδομένων από διάφορες πηγές μάθησης, αυτόνομα.</p>	<p>Ερευνώντας την ιστορία των μνημείων</p> 	<p>Δραστηριότητα 1 Τα παιδιά σε ομάδες εντοπίζουν σε έναν ψηφιακό διαδραστικό χάρτη ή έντυπο, τις χώρες της Μεσογείου που βρίσκεται το μνημείο που επέλεξαν. Κάνουν εικονικές διαδικτυακές περιηγήσεις αξιοποιώντας αντίστοιχες εφαρμογές ή/και το λογισμικό οπτικοποίησης Google Earth ή/και χρησιμοποιούν έντυπο υλικό. Κάνουν ψηφιακές αποτυπώσεις οθόνης και εισαγωγής τους σε αρχείο λογισμικού παρουσίασης ή έντυπες καταγραφές και κάθε ομάδα τις παρουσιάζει στην ολομέλεια. Δραστηριότητα 2 Τα παιδιά σε ομάδες προσεγγίζουν την ιστορία των μνημείων που επέλεξαν, μέσα από βίντεο ή άλλο ψηφιακό και έντυπο υλικό. Κρατούν τις δικές τους ψηφιακές ή έντυπες σημειώσεις. Δραστηριότητα 3 Κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τις πληροφορίες που διερεύνησε. Απαντούν σε ερωτήσεις που τους θέτουν οι συμμαθητές/-τριες τους. Εκφράζουν τη σκέψη τους κατά πόσο η πληροφορία που συνέλεξαν απαντούν στα ερωτήματα που έθεσαν στη δραστηριότητα 3 του Εργαστηρίου 2.</p>




<p>Οι μαθητές/-τριες:</p> <p>Σε επίπεδο γνώσεων: Να περιγράψουν στοιχεία για την καθημερινή ζωή των ανθρώπων της εποχής δημιουργίας των μνημείων.</p> <p>Σε επίπεδο ικανοτήτων/δεξιοτήτων: <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΥ</i> Να ερμηνεύουν δεδομένα και να τα χρησιμοποιούν για να υποστηρίξουν τα συμπεράσματά τους. Να αναστοχάζονται κριτικά αναφορικά με το δικό τους πολιτισμικό γίνεσθαι σε σχέση με άλλα. <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</i> <i>Επικοινωνία</i> Να κατανοούν τη σωματική έκφραση, ως τρόπο επικοινωνίας των ανθρώπων. <i>Συνεργασία</i> Να επιτυγχάνουν συναίνεση για τους κοινούς στόχους της ομάδας. <i>Κριτική σκέψη</i> Να περιγράψουν βασικές πολιτισμικές πρακτικές, σύμφωνα με τις ερμηνείες τους.</p> <p>Σε επίπεδο στάσεων: <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</i> <i>Δημιουργικότητα</i> Να χαίρονται τη διαδικασία δημιουργίας ενός κοινού έργου.</p>	<p>Ερευνώντας για τους ανθρώπους που δημιούργησαν τα μνημεία</p> 	<p>Δραστηριότητα 1 Τα παιδιά σε ομάδες αξιοποιώντας ψηφιακό ή έντυπο υλικό ως πηγές, κάνουν υποθέσεις και ερμηνεύουν τα δεδομένα που αντλούν από αυτές για την καθημερινή ζωή των ανθρώπων της εποχής το μνημείων. Ζωγραφίζουν/καταγράφουν τα συμπεράσματά τους.</p> <p>Δραστηριότητα 2 Κάθε ομάδα, με βάση τις σημειώσεις της προηγούμενης δραστηριότητας, προετοιμάζεται για να παρουσιάσει με την τεχνική της «παγωμένης εικόνας» που ζωντανεύει για λίγο, μία στιγμή της καθημερινής ζωής των ανθρώπων της εποχής του μνημείου που διερευνούν.</p> <p>Δραστηριότητα 3 Κάθε ομάδα, στην ολομέλεια, παρουσιάζει την «εικόνα» της. Οι υπόλοιπες ομάδες, σε κάθε «παγωμένη εικόνα», όταν ολοκληρωθεί η παρουσίαση, δίνουν έναν τίτλο. Οι ομάδες δέχονται ερωτήσεις από τους/τις συμμαθητές/-τριες τους. Στη συνέχεια, αναπτύσσεται συζήτηση και τα παιδιά εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές στη ζωή των ανθρώπων των ιστορικών εποχών κάθε μνημείου με την καθημερινή ζωή του σήμερα.</p>
<p>Οι μαθητές/-τριες:</p> <p>Σε επίπεδο γνώσεων: Να αναφέρουν ιστορικά στοιχεία για τα μνημεία που επεξεργάζονται.</p> <p>Σε επίπεδο ικανοτήτων/δεξιοτήτων: <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΥ</i> Να αναστοχάζονται κριτικά ως προς το έργο τους και να εντοπίζουν τυχόν διαφοροποιήσεις από νέες πηγές γνώσης.</p>	<p>Ξενάγηση στο σήμερα μέσα από το χθες</p> 	<p>Δραστηριότητα 1 Τα παιδιά στην ολομέλεια συζητούν και προτείνουν ερωτήματα που θα ήθελαν να κάνουν σχετικά με τα μνημεία.</p> <p>Δραστηριότητα 2 Τα παιδιά καταγράφουν τι νέο έμαθαν σε έναν πίνακα που περιλαμβάνει σε στήλες τα μνημεία.</p> <p>Δραστηριότητα 3 Τα παιδιά στην ολομέλεια, συζητούν για τα υλικά που θα</p>



<p>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ Να αλλάζουν τις απόψεις τους, εφόσον νέα δεδομένα οδηγούν σε αυτό.</p> <p>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ Δημιουργικότητα Να αξιολογούν τη δουλειά τους, συγκρίνοντας την με τη νέα γνώση.</p> <p>Να επιλέγουν τρόπους για να εκφράσουν ολοκληρωμένα μια έννοια, ιδέα, αντικείμενο.</p> <p>Συνεργασία Να εργάζονται εποικοδομητικά ως μέλη μιας ομάδας, εφαρμόζοντας τις γνώσεις τους.</p> <p>Σε επίπεδο στάσεων: ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ Δημιουργικότητα Να νιώθουν άνεση και θετική διάθεση να επικοινωνούν με άλλους.</p>		<p>μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν και τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να δημιουργήσουν μια μικρογραφία του μνημείου τους. Κάθε ομάδα δημιουργεί τη δική της μικρογραφία, η οποία αντιστοιχεί στο μνημείο που επέλεξε και μελετά. Όταν ολοκληρώσουν τα έργα τους, παρουσιάζουν τα μνημεία τους στην ολομέλεια ως αρχαιολόγοι ή ξεναγοί.</p>
<p>Οι μαθητές/-τριες:</p> <p>Σε επίπεδο γνώσεων: Να περιγράψουν τους κινδύνους που απειλούν τη διατήρηση των μνημείων στον χρόνο.</p> <p>Σε επίπεδο ικανοτήτων/δεξιοτήτων: ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ Επικοινωνία Να ακούν προσεκτικά τους άλλους και να κάνουν ερωτήσεις για να κατανοήσουν ένα θέμα.</p> <p>Να υιοθετούν διαφορετικούς τρόπους λεκτικής έκφρασης ανάλογα τον σκοπό.</p> <p>Δημιουργικότητα Να σχεδιάζουν τρόπους, θετικής παρέμβασης για την επίλυση ενός προβλήματος, με ελάχιστη εποπτεία.</p> <p>Συνεργασία Να δίνουν χώρο στους άλλους για να εκφράζονται. Να εργάζονται ως μέλη μιας ομάδας, συμβάλλοντας στην ολοκλήρωση ενός κοινού</p>	<p>Μια φωνή για όλα τα μνημεία</p> 	<p>Δραστηριότητα 1 Με την αξιοποίηση του τίτλου ενός άρθρου, τα παιδιά κάνουν υποθέσεις για τους πιθανούς κινδύνους που απειλούν τη διατήρηση των μνημείων στο χρόνο. Συζητούν τους λόγους για τους οποίους είναι σπουδαίο ένα μνημείο. Ζωγραφίζουν ένα από τα μνημεία που γνώρισαν ή κάποιο που είναι στον τόπο τους και έναν πιθανό κίνδυνο που θα μπορούσε να το απειλεί. Στην ολομέλεια παρουσιάζουν αυτό που ζωγράρισαν και αναπτύσσεται συζήτηση. Απαντούν στα ερωτήματα των συμμαθητών/-τριών τους.</p> <p>Δραστηριότητα 2 Τα παιδιά ενημερώνονται μέσα από το άρθρο, με σχετικά βίντεο, εικόνες ή έντυπο υλικό, τους πιθανούς κινδύνους που απειλούν τα μνημεία και τους ομαδοποιούν. Σε ομάδες, σκέφτονται μηνύματα και τρόπους ευαισθητοποίησης των ανθρώπων σε σχέση με τη</p>



<p>έργου, ακόμα και αν οι άλλοι έχουν διαφορετικές απόψεις. Σε επίπεδο στάσεων: <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ</i> Να έχουν θετική στάση ως προς τη συμβολή τους στη βελτίωση μιας κατάστασης ή ενός προβλήματος.</p>		<p>σπουδαιότητα και την προστασία των μνημείων. Αποφασίζουν με ποιο τρόπο θα κοινοποιήσουν τα μηνύματά τους και προετοιμάζονται κατάλληλα. Δραστηριότητα 3 Κάθε ομάδα, ανάλογα με τον τρόπο που επέλεξε, δημιουργεί τα μηνύματα της και προχωρά στην κοινοποίηση τους, όπως έχει αποφασίσει.</p>
<p>Οι μαθητές/-τριες: Σε επίπεδο γνώσεων: Να εκφράζουν τη νέα γνώση με διάφορους τρόπους. Σε επίπεδο ικανοτήτων/δεξιοτήτων: <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΥ</i> Να αναστοχάζονται και να συγκρίνουν τις προϋπάρχουσες με τις νέες γνώσεις. <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</i> <i>Κριτική σκέψη</i> Να αξιολογήσουν την πορεία τους στη μάθηση. Να αναστοχάζονται κριτικά ως προς τον εαυτό τους και το έργο τους. Σε επίπεδο στάσεων: <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ</i> Να σέβονται τους άλλους όταν εκφράζουν τη δική τους οπτική, παρουσιάζοντας το έργο τους.</p>	<p>Η Μεσόγειος τώρα με άλλη ματιά – Ένας χάρτης διαφορετικός</p> 	<p>Δραστηριότητα 1 Τα παιδιά σε ρόλο χαρτογράφων, σε ομάδες, επιλέγουν έναν τρόπο και δημιουργούν τον δικό τους χάρτη με τη θάλασσα και τις χώρες της Μεσογείου. Κάθε ομάδα παρουσιάζει τον χάρτη της τοποθετώντας, κάθε φορά, τις μικρογραφίες των μνημείων που κατασκεύασαν. Φωτογραφίζουν το χάρτη τους και του δίνουν έναν τίτλο. Δραστηριότητα 2 Με βάση τη ρουτίνα σκέψης «<i>Τότε νόμιζα, τώρα ξέρω</i>», τα παιδιά συγκρίνουν τον πίνακα που είχαν δημιουργήσει στο Εργαστήριο 2, στον οποίο αποτυπώνονταν οι προϋπάρχουσες γνώσεις τους, με τον πίνακα που συμπλήρωσαν στο Εργαστήριο 5-δραστηριότητα 2, στον οποίο καταγράφουν τις νέες γνώσεις. Στη συνέχεια θέτουν νέα ερωτήματα. Συμπληρώνουν ένα φύλλο αυτοαξιολόγησης. Δραστηριότητα 3 Κάθε παιδί επιλέγει από το φάκελο εργασιών του προγράμματος τα στοιχεία εκείνα που θα ήθελε να εισάγει στο portfolio του. Παρουσιάζει στην ολομέλεια κάποια από αυτά αιτιολογώντας τις επιλογές του.</p>



Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις /Βιβλιογραφία

Φωτόδεντρο- Μνημεία, μουσεία και αξιοθέατα της Ευρώπης:<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3072>
 Φωτόδεντρο -Μνημεία του κόσμου - Μπίνγκο!<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/10926>
 Unesco – Διαδραστικός χάρτης: <http://whc.unesco.org/en/interactive-map/>
 Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Ευρωπαϊκή Ένωση, Ενότητα στην πολυμορφία – Διαδραστική αφίσα: <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/034b43d5-40e3-11eb-b27b-01aa75ed71a1/>
 Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη: <https://www.europeana.eu/el>
 Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού - Ακολούθησε τον Οδυσσέα: <http://followodyseus.culture.gr/el-gr/θεματικέςενότητες/εισαγωγήστηνπροληπτικήσυντήρηση/προληπτικήσυντήρηση/μνημείασεκίνδυνο.aspx>
 Υπουργείο Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων - Μάθε περισσότερα..για τις αιτίες καταστροφής των γλυπτών και αρχιτεκτονικών μνημείων:<http://followodyseus.culture.gr/Portals/54/Material/Telika/Suntirisi/SuntirisiPDF/MathePerissotera.pdf>
Ενδεικτικά βίντεο:
 ΕΡΤ Α.Ε.: «Η κλιματική αλλαγή απειλεί και τα μνημεία | 13/01/2021 | ΕΡΤ»
 Unesco-World Heritage Education Programme –Patrimonito -Patrimonito's World Heritage Adventures: <https://whc.unesco.org/en/patrimonito/>
Ενδεικτικές ιστοσελίδες για πολυμεσικό υλικό ελεύθερο πνευματικών δικαιωμάτων
<https://pixabay.com>
<https://pixy.org>
<http://www.freepik.com>
Προτεινόμενα δωρεάν λογισμικά:
 Ενωσιολογικής χαρτογράφησης: <https://cmap.ihmc.us>
 Ψηφιακός πίνακας ανακοινώσεων: <https://el.padlet.com>
<https://jamboard.google.com>

Φορείς και συνεργασίες

Μουσεία.
 Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων.
 Σωματεία Διπλωματούχων Ξεναγών.
 Ελληνικό Τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Τοποθεσιών – ICOMOS.
 Αρχαιολογικές υπηρεσίες.
 Τμήμα Σχολικών Δραστηριοτήτων Π/θμιας Εκπαίδευσης.

Εκδηλώσεις διάχυσης

Ανάρτηση υλικού στην ιστοσελίδα της τάξης μας (blogs.sch.gr/axapsalis) και κοινοποίησή του σε σχολεία και φορείς, δημιουργία ψηφιακού πίνακα ανακοινώσεων ([eclassή padlet](https://el.classpadlet.com)).



Δημοτικό Σχολείο Εξαπλατάνου

Γ' τάξη

2021-22

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΟΜΑΔΑΣ – ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΛΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Εμείς, οι μαθητές και οι μαθήτριες της Γ' τάξης του δημοτικού σχολείου Εξαπλατάνου, συζητήσαμε τους κανόνες καλής λειτουργίας της ομάδας και συμφωνήσαμε τα παρακάτω:

Κάθε μαθητής/τρια έχει τη γνώμη του.

Κάθε γνώμη έχει αξία.

Μιλάμε ελεύθερα, αρκεί να μην προσβάλλουμε τους άλλους.

Κανείς δε θα κοροϊδέψει κάποιον από τους συμμαθητές/τριες του.

Όλοι είμαστε το ίδιο σημαντικοί και δε μειώνουμε κανένα.

Εμπιστευόμαστε τους άλλους.

Δεχόμαστε όλα τα συναισθήματα, δε δεχόμαστε όλες τις συμπεριφορές.

Μιλάμε ειλικρινά.

Περιμένουμε τη σειρά μας για να μιλήσουμε και δε διακόπτουμε.

Συνεργαζόμαστε με τα μέλη της ομάδας.

Θα ακολουθήσουμε όλοι/-ες, όλα τα παραπάνω για τα οποία συμφωνήσαμε.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες
της Γ' τάξης
υπογράφες

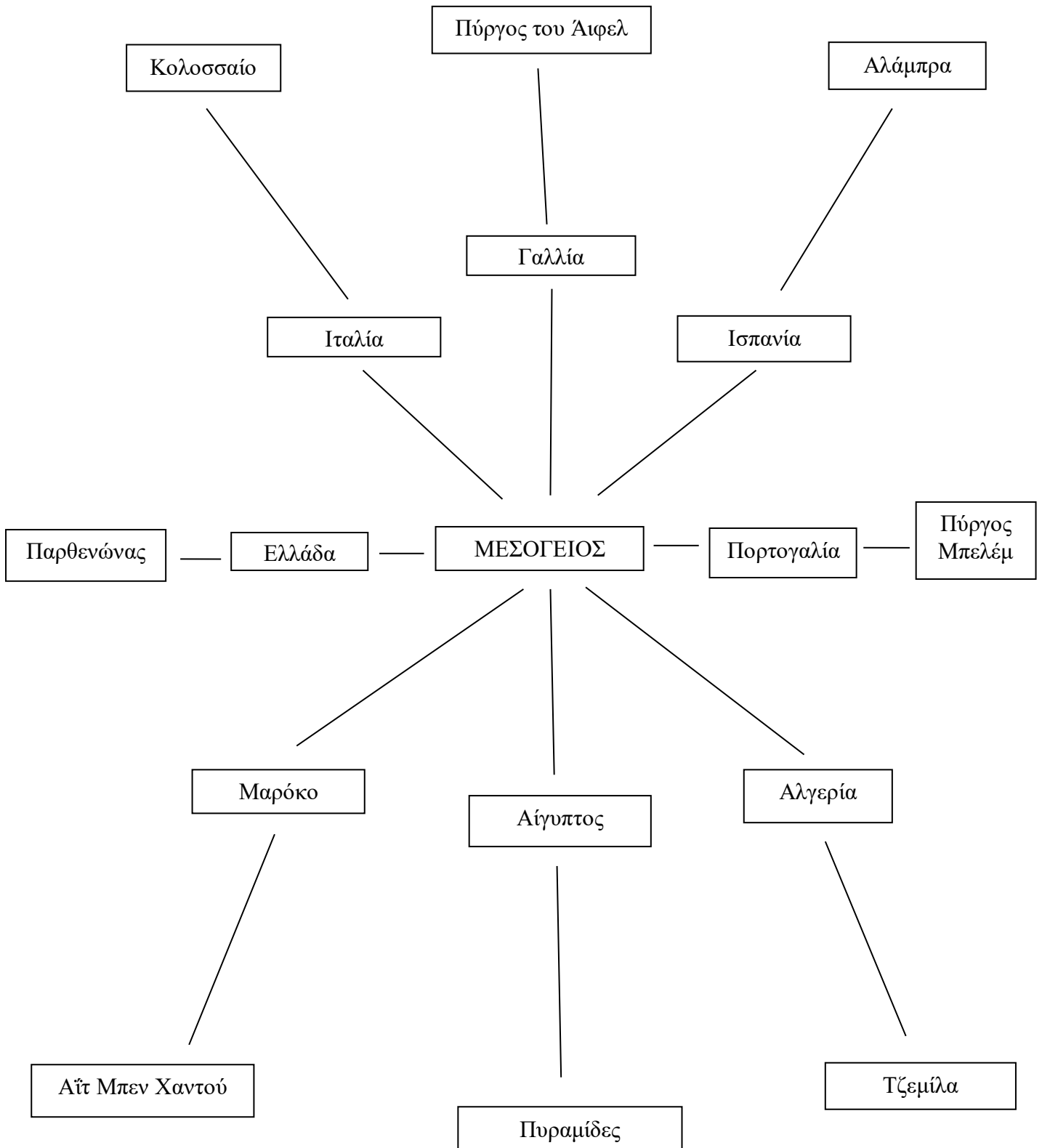


ΘΕΜΑΤΙΚΗ: Φροντίζω το περιβάλλον

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ: Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά

ΤΙΤΛΟΣ: Μεσόγειος, η θάλασσα που ενώνει πολιτισμούς

Νοητικός Χάρτης



ΘΕΜΑΤΙΚΗ: Φροντίζω το περιβάλλον

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ: Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά

ΤΙΤΛΟΣ: Μεσόγειος, η θάλασσα που ενώνει πολιτισμούς

ΜΝΗΜΕΙΑ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ

Ως μνημείο ορίζεται οποιοδήποτε προϊόν της ανθρώπινης δραστηριότητας που είναι φορτισμένο με μνήμες. Τα μνημεία αποτελούν φορείς παράδοσης, πολιτιστικής κληρονομιάς κι αποδεικνύουν την ιστορική ύπαρξη και συνέχεια ενός λαού στον χρόνο. Η αναγκαιότητα, λοιπόν, συντήρησης και διαφύλαξής τους από φθορές και καταστροφές είναι επιτακτική.

ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Για την κατασκευή των μνημείων οι άνθρωποι επέλεξαν κυρίως υλικά από το κοντινό τους περιβάλλον. Πετρώματα και μέταλλα που έβγαζε η γη τους, ξύλα από τα δάση τους, κεραμικά, γυαλιά από τα ντόπια χρώματα. Σπανιότερα οι τεχνίτες διάλεγαν πιο πολύτιμα υλικά, που τα μετέφεραν από μακριά. Οι φθορές των γλυπτών και των αρχιτεκτονικών μνημείων οφείλονται στα υλικά κατασκευής τους και σε αιτίες που σχετίζονται με το περιβάλλον τους, είτε φυσικές είτε εξαιτίας της επέμβασης του ανθρώπου.

ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΦΘΟΡΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

ΝΕΡΟ-ΦΥΤΑ- ΑΛΑΤΑ

Το νερό εισχωρεί στο εσωτερικό των υλικών των μνημείων μέσω της βροχής, του χιονιού, του χαλαζιού ή του παγετού, της ατμοσφαιρικής υγρασίας, της υγρασίας του εδάφους και της θάλασσας. Γεμίζει τους πόρους των υλικών και αυτά «φουσκώνουν» και μεγαλώνουν σε διαστάσεις, δηλαδή, διαστέλλονται. Όταν η θερμοκρασία του περιβάλλοντος ανεβαίνει, το νερό εξατμίζεται, οι πόροι των υλικών αδειάζουν, τα υλικά ξεφουσκώνουν, «μαζεύουν», συστέλλονται. Με τη συχνή επανάληψη αυτού του κύκλου τα τοιχώματα σπάνε. Έτσι, οι πέτρες παθαίνουν ρωγμές, τα ξύλα «φουσκώνουν» και τα μέταλλα σκουριάζουν. Επίσης, το νερό ευνοεί την ανάπτυξη και τη δράση καταστρεπτικών μικροβίων, φυτών και ζώων δίπλα, πάνω και μέσα τους. Αυτό γίνεται ιδιαίτερα φανερό στα εγκαταλελειμμένα μνημεία.

ΑΝΕΜΟΣ

Ο άνεμος καταστρέφει τα μνημεία χτυπώντας με δύναμη πάνω σε αυτά κόκκους σκόνης, άμμο και αιωρούμενα σωματίδια και απομακρύνοντας από πάνω τους το ήδη κατεστραμμένο και έτοιμο να χαθεί υλικό. Επιπλέον, ο άνεμος μειώνει την υγρασία του περιβάλλοντος επιταχύνοντας την εξάτμιση του νερού. Το αποτέλεσμα της δράσης του ανέμου είναι μεγάλη απώλεια υλικού, π.χ. Σφίγγα.

ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ

Με την άνοδο της θερμοκρασίας, τα υλικά των μνημείων διαστέλλονται. Αντίστοιχα, όταν ο καιρός κρυώνει, τα υλικά συστέλλονται, ασκούν μεταξύ τους πιέσεις προκαλώντας ρωγμές και απώλειες υλικού.

ΗΛΙΑΚΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ

Η ηλιακή ακτινοβολία καταστρέφει όλα τα οργανικά υλικά ζωικής και φυτικής προέλευσης, που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά την κατασκευή ή τη συντήρηση και προστασία των μνημείων. Ξεβάφει τα χρώματα των τοίχων και των ζωγραφικών έργων, κιτρινίζει τα βερνίκια που εφαρμόζονται για την προστασία των ζωγραφικών έργων, των ξύλινων και των μεταλλικών υλικών, εξασθενεί τα οργανικά συγκολλητικά υλικά (κόλλες).

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΒΡΩΣΗ

Πρόκειται για την καταστροφή των υλικών των μνημείων στο πέρασμα του χρόνου από τους μικροοργανισμούς, τα φυτά και τα ζώα που ζουν πάνω, δίπλα και μέσα τους. Αποικίες εκατομμυρίων μικροοργανισμών ανακαλύπτουν οι περιβαλλοντικοί μικροβιολόγοι σε κάθε γραμμάριο των υλικών των μνημείων!

ΡΥΠΑΝΣΗ

Διάφοροι ρύποι και συγκεκριμένα τα οξείδια του θείου και του αζώτου, μαζί με την υγρασία της ατμόσφαιρας, διαβρώνουν γρηγορότερα τα μεταλλικά μέρη των μνημείων. Η «όξινη» βροχή που πέφτει πάνω στα πέτρινα μνημεία των πόλεων διαλύει και ξεπλένει το επιφανειακό στρώμα του μαρμάρου. Μαζί ξεπλένονται και χάνονται για πάντα διάφορες λεπτομέρειες του γλυπτού.

ΑΛΛΕΣ ΑΙΤΙΕΣ

Άλλες αιτίες που ευθύνονται για την καταστροφή των μνημείων είναι οι σεισμοί, οι καθιζήσεις, οι πυρκαγιές και ο πόλεμος.

Το σίγουρο είναι ότι η φθορά των μνημείων και όλων των έργων τέχνης που συνδέονται με την πολιτιστική κληρονομιά των ανθρώπων είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα. Δυστυχώς τη μεγαλύτερη ευθύνη τη φέρει ο άνθρωπος μιας και η κυριότερη απειλή σήμερα είναι η ρύπανση και η μόλυνση του περιβάλλοντος.



Φύλλο περιγραφικής αυτοαξιολόγησης

Θεματική: Φροντίζω το περιβάλλον

Υποθεματική: Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά

Τίτλος: Μεσόγειος, η θάλασσα που ενώνει πολιτισμούς

Σχολείο/Τάξη:	Ημερομηνία:
Όνοματεπώνυμο:	

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ
Έμαθα καινούρια πράγματα				
Κατάλαβα όλα όσα κάναμε.				
Δυσκολεύτηκα σε κάποιες εργασίες.				
Ρωτούσα όταν δεν καταλάβαινα κάτι.				
Μου άρεσαν οι δραστηριότητες που κάναμε.				
Είπα τις ιδέες μου και τη γνώμη μου στην ομάδα.				
Δυσκολευόμουν όταν οι συμμαθητές και οι συμμαθήτριές μου ήθελαν να κάνουμε κάτι άλλο από αυτό που ήθελα ή έκανα εγώ.				
Άκουγα προσεκτικά τις ιδέες και τη γνώμη των συμμαθητών και των συμμαθητριών μου.				
Σεβόμουν τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές μου και ακολουθούσα τους κανόνες στην τάξη και στις ομάδες εργασίας.				
Μου άρεσε όταν συνεργαζόμουν με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές μου στις ομάδες.				
Θα ήθελα να μάθω περισσότερα για το θέμα που διερευνήσαμε.				



Φύλλο περιγραφικής ετεροαξιολόγησης

Θεματική: Φροντίζω το περιβάλλον

Υποθεματική: Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά

Τίτλος: Μεσόγειος, η θάλασσα που ενώνει πολιτισμούς

Σχολείο/Τάξη:	Ημερομηνία:
Ονοματεπώνυμο:	

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ
Βοήθησε στη συγγραφή και παρουσίαση της εργασίας;				
Ανέπτυξε καλές σχέσεις με τα μέλη της ομάδας;				
Έδωσε πρωτότυπες ιδέες και ανέλαβε πρωτοβουλίες για την ολοκλήρωση της εργασίας;				
Μπορούσε να αναγνωρίζει πότε ένα μέλος της ομάδας χρειαζόταν τη βοήθειά του και την έδινε;				
Άκουγε προσεκτικά τους άλλους και τις διαφορετικές απόψεις;				
Συνεργάζεται καλά με άλλους για κοινούς σκοπούς και ενδιαφέροντα;				
Εμπνέει ενθουσιασμό στα μέλη της ομάδας ώστε να επιτυγχάνονται οι κοινοί στόχοι;				
Τήρησε με συνέπεια τις δεσμεύσεις του/της προς την ομάδα;				
Συνέβαλε στην ομαδική εργασία στον βαθμό που του/της αναλογούσε;				
Έχει ικανότητες στη χρήση ψηφιακών μέσων;				



Φύλλο περιγραφικής αξιολόγησης μαθητή/τριας

Θεματική: Φροντίζω το περιβάλλον

Υποθεματική: Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά

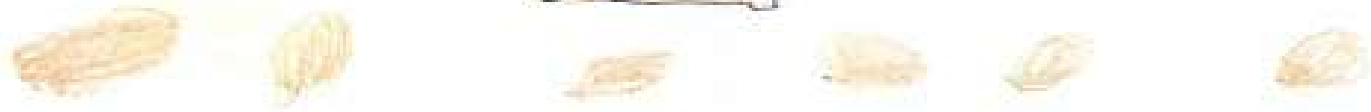
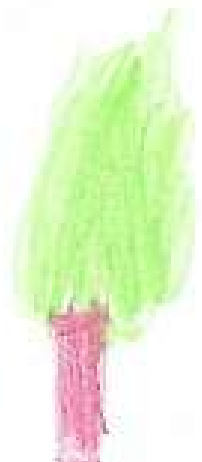
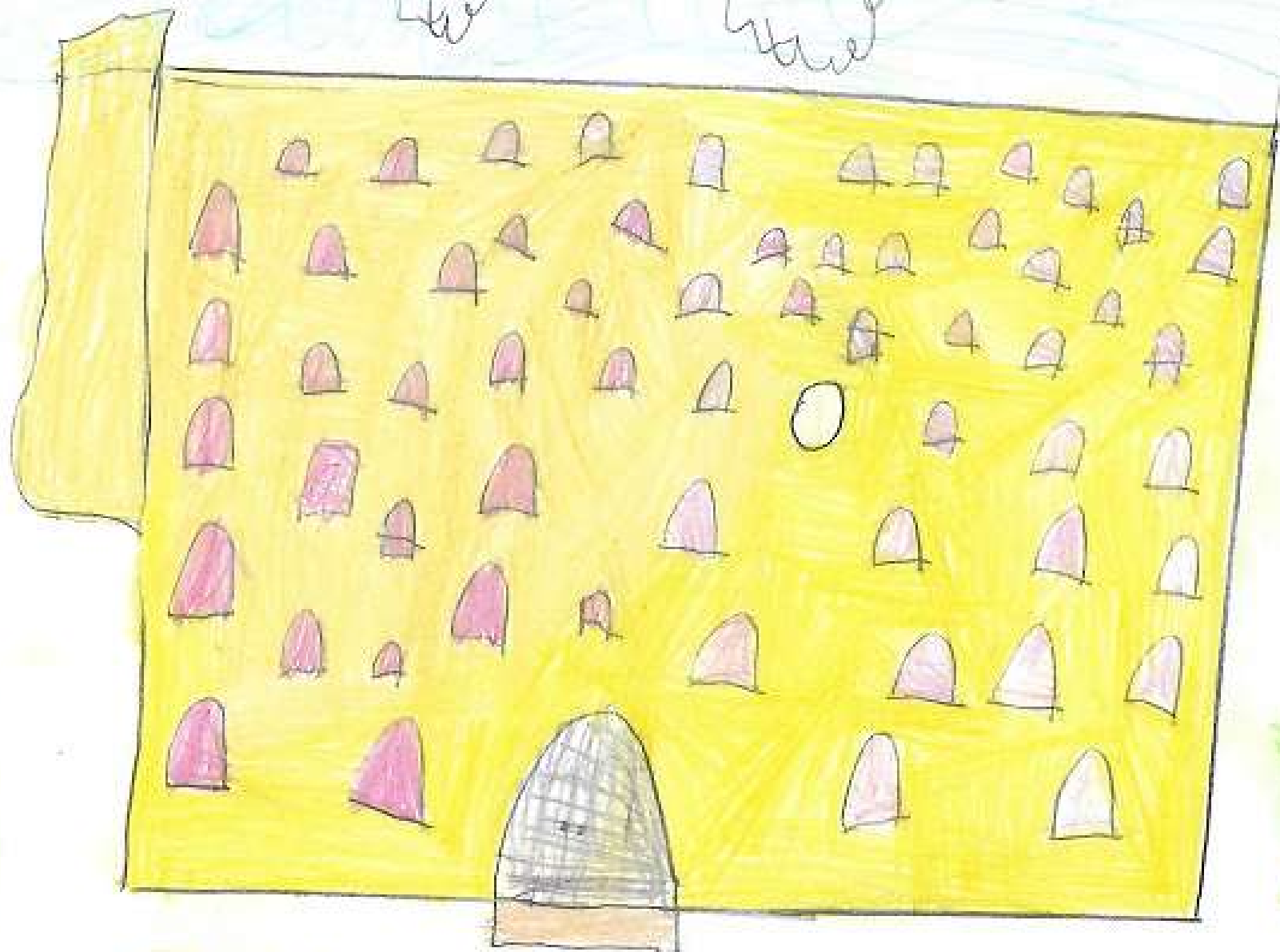
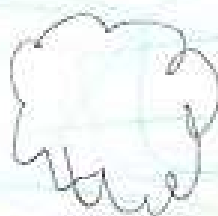
Τίτλος: Μεσόγειος, η θάλασσα που ενώνει πολιτισμούς

Σχολείο/Τάξη:	Ημερομηνία:
Όνοματεπώνυμο εκπαιδευτικού:	
Όνοματεπώνυμο μαθητή/τριας:	

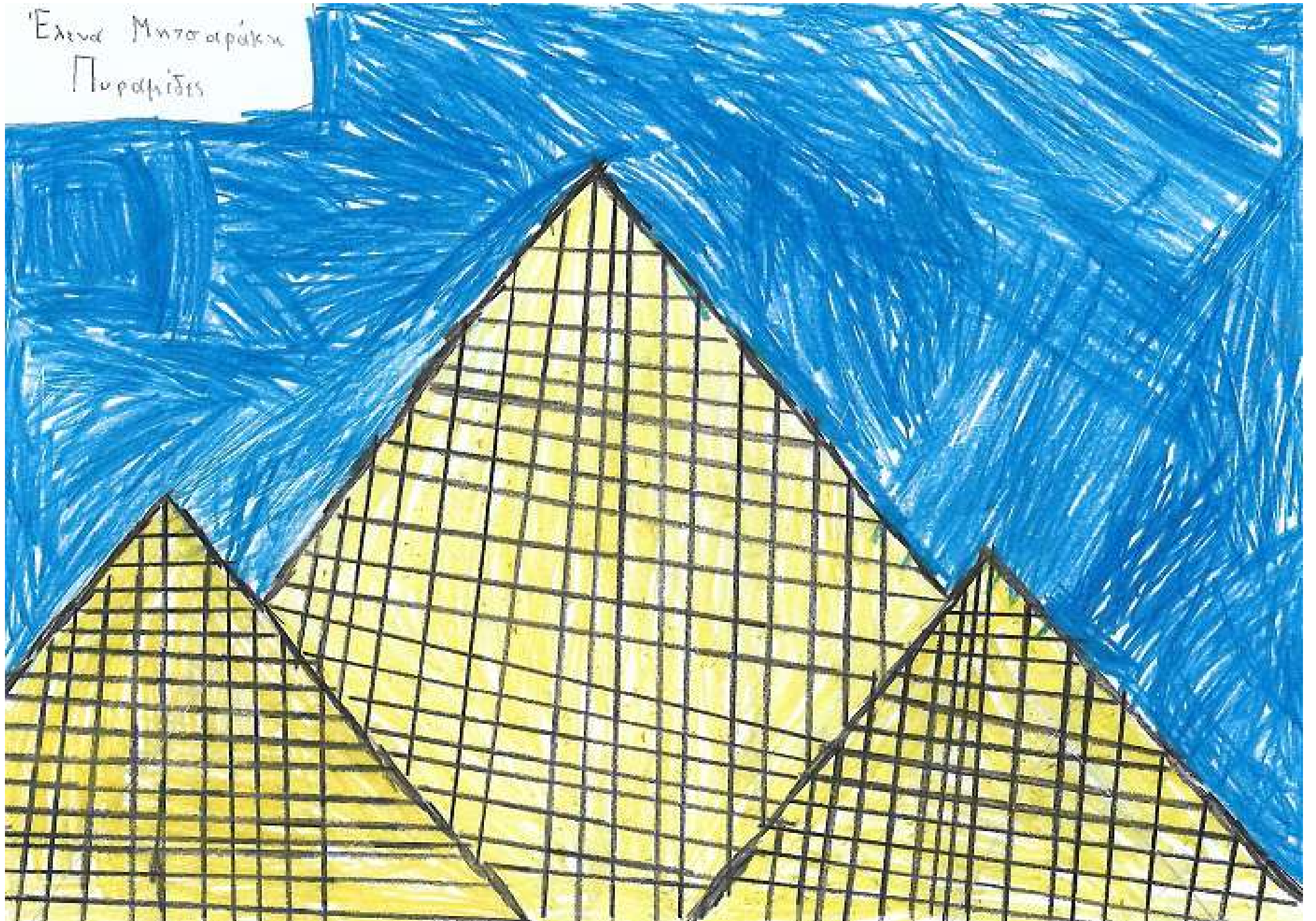
ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ
Επικοινωνία				
Κριτική σκέψη				
Συνεργασία				
Δημιουργικότητα				
Ενσυναίσθηση				
Πρωτοβουλία				
Αυτογνωσία				
Αυτοφροντίδα				
Ανθεκτικότητα				
Υπευθυνότητα				
Οργανωτική ικανότητα				
Μεταγνωστική ικανότητα				
Δεξιότητες περιγραφής				
Δεξιότητες ερμηνείας				
Δεξιότητες διατύπωσης ερωτημάτων				
Δεξιότητες παρατήρησης				
Δεξιότητες μεταφορικής σκέψης				
Δεξιότητες ανάλυσης				
Δεξιότητες σύνθεσης				
Δεξιότητες οργάνωσης				
Δεξιότητες τεκμηρίωσης δεδομένων και πληροφοριών				
Δεξιότητες χρήσης ψηφιακών μέσων				



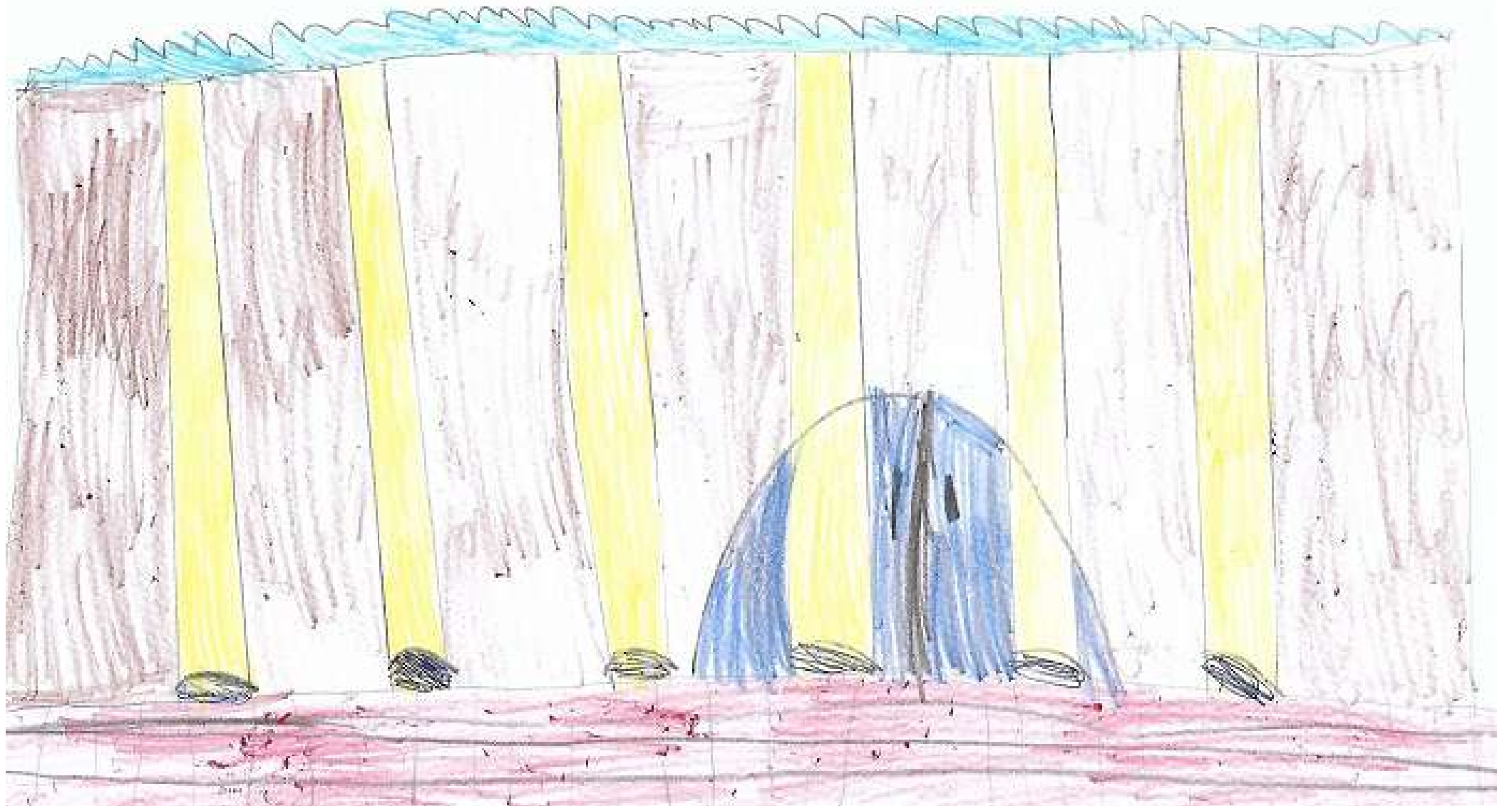
Μαρία Χατζηδημητρίου
Κολοσσαίο



Έλενα Μησοαράκη
Πορταλίδες



Σάβη τριψε
Μαρθενάρας.



Битва Д'Али
1750 год
1761 год

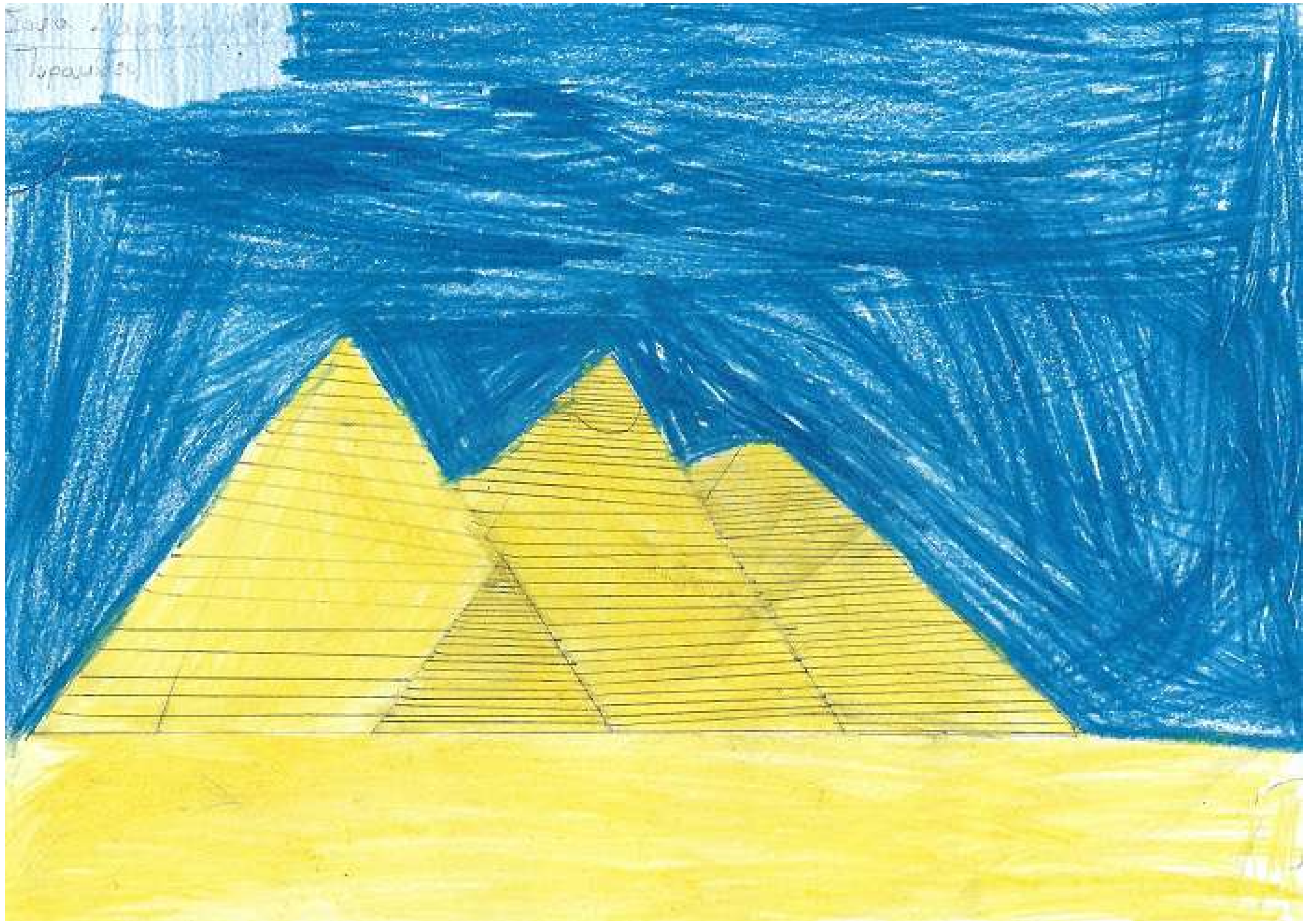




Αρτοποιική Τεχνολογία

Κολλοειδία





Низка аркалуктары
Коргоочу.

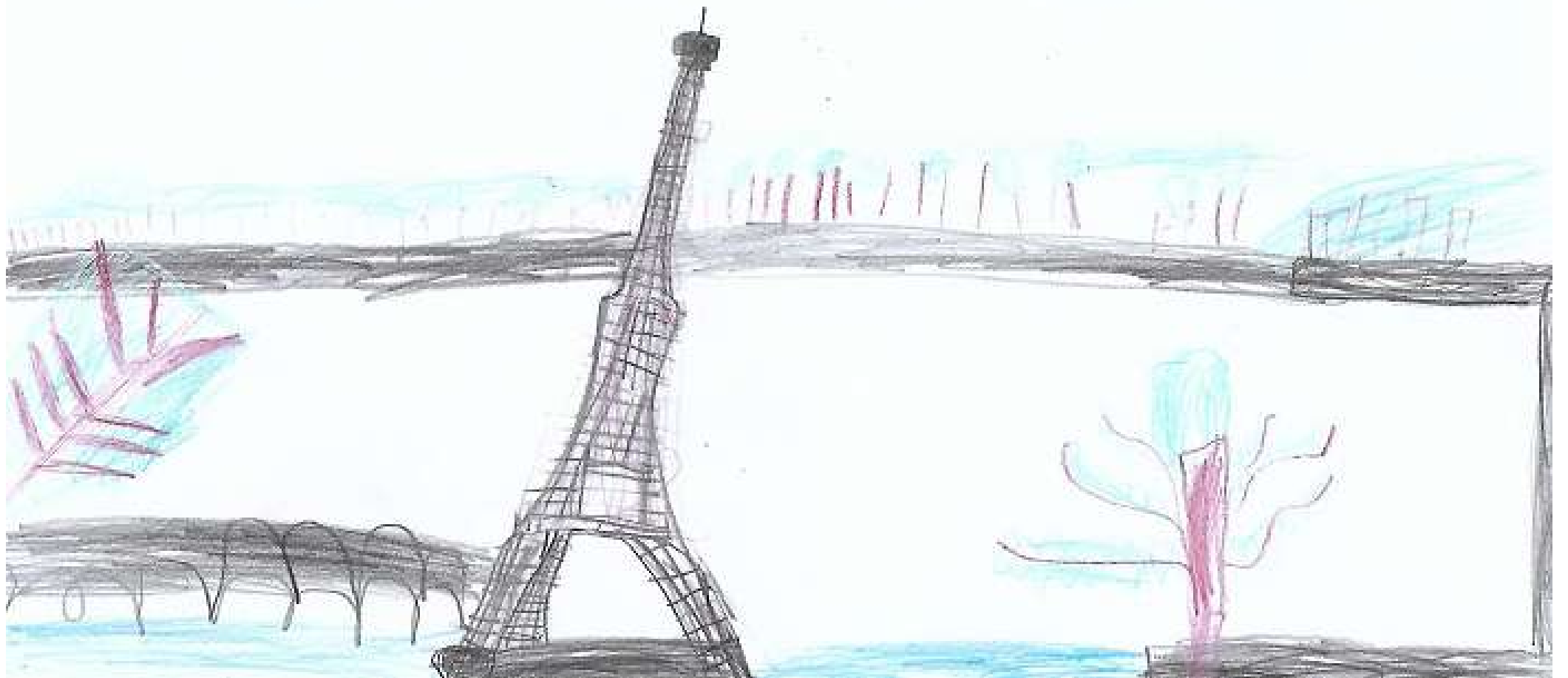


ΗΡΑΚΛΗΣ ΤΕΜΙΑΔΗΣ

ΠΥΡΑΜΙΔΕΣ



Παλιό υψος Επισκοπής
Πύργος κίβηλ

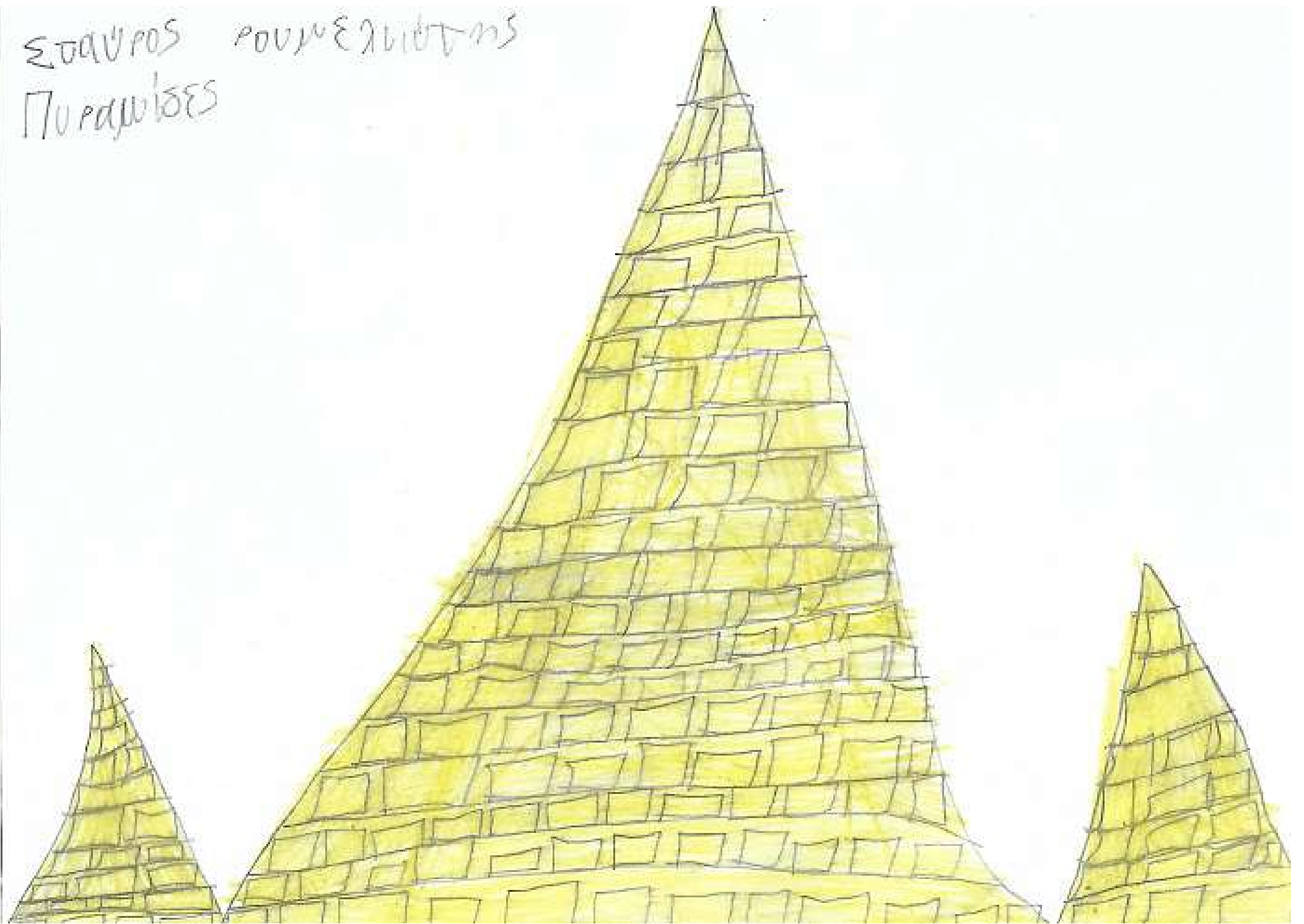


Αστερίνα Γκούρα

Πύργος Άλφελ



ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΟΥ ΜΕΓΑΛΩΤΗΣ
ΠΥΡΑΜΙΔΕΣ



✓ 11/11/11 / Maxida Aa

Palpebrae



ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ
ΠΛΟΥΤΟΣ ΑΙΡΕΣΑ



PERVA NTO 7 MAY 1969
Japbeva va



Маліа АРРРР
на РРРР РРР

